

Porcelana Modjeska i inne reklamy

Joanna Sokołowska-Gwizdka (*Austin, Teksas*)

Film o Helenie Modrzejewskiej i mojej małej kolekcji przedmiotów, które reklamowała artystka

Zbliżają się Święta Bożego Narodzenia. Jest to czas, kiedy wyciągam 100-letnią porcelanę i równie historyczne srebrne sztucce firmowane przez Helenę Modrzejewską - szekspirowską gwiazdę, która podbiła serca Amerykanów i stała się XIX-wieczną celebrytką. Gdy się się mieszka na emigracji, daleko od rodziny, swoich korzeni i pamiątek rodzinnych, takie przedmioty, jak porcelana czy srebra Modjeska na świątecznym stole mają nie tylko wartość historyczną, ale i duże, sentymantalne znaczenie.

W II poł. XIX w. w Nowym Jorku działał Warehouse, założony w 1876 r. i prowadzony przez Japończyków - braci Morimura. Ich firma handlowa sprowadzała głównie porcelanę, ale też papierowe lampiony i różne upominki. Mieli dobrze opanowany rynek. Pod koniec XIX w. stwierdzili, że mogliby sami produkować porcelanę, a nie ja tylko sprowadzać, tym bardziej, że tam skąd pochodzili, w wiosce Noritake, niedaleko Nagoi w Japonii, była glina, nadająca się do produkcji porcelany. W 1904 r. powstała więc tam fabryka. Bracia Morimura chcieli wejść na ekskluzywne stoły Ameryki, do drogich hoteli i bogatych domów.

Zanim zaczęli produkcję, szukali nazwiska, które przyciągnęłoby uwagę bogatej klienteli. Wtedy Modrzejewska była bardzo sławna i znali ją dobrze ci, którzy mieli stać się klientami firmy Noritake. Bracia Morimura zwrócili się do Modrzejewskiej z prośbą o użyczenie nazwiska. Ta powiedziała, zgoda, ale wzór musi mi się podobać. No i wianuszki z kwiatków ze złotą obwódką, jak widać zaakceptowała.

Wtedy za reklamę nie płacono. Ale Modrzejewska chętnie sygnowała nazwiskiem różne produkty (zgodne z jej gustem), bo uważała, że dla niej to też reklama.

Pierwsza seria Noritake sygnowana była nazwiskiem Modrzejewskiej. Nazwisko gwiazdy miało otworzyć firmie drzwi w Ameryce. Na początku porcelana była malowana ręcznie i zdobiona prawdziwym złotem. Tak jest w przypadku

serii Modjeska. Seria była limitowana. Porcelana Modjeska produkowano od 1904 r. do 1917. r. (Modrzejewska zmarła w 1909 r.)

W 1917 roku firma Larkin, produkująca kosmetyki, również sygnowane nazwiskiem Modrzejewskiej, na Boże Narodzenie opublikowała katalog i zachęcała do kupowania - porcelany i kosmetyków razem. Firma Noritake, zdobywszy rynek USA, od początku lat 20. XX wieku zrestrukturyzowała swoją fabrykę i przeszła na masową produkcję porcelany dobrej jakości, ale dużo tańszej, która podbiła światowe rynki.

Porcelana Modjeska jest więc reliktem, który zachował się w domach. W USA nie było takich wojen, jak w Europie, gdzie ludzie tracili wszystko, dlatego do dziś pojawia się na aukcjach i świadczy o tym, jak wysoką pozycję zajmowała aktorka w ówczesnym społeczeństwie.

*

*

Książkę można kupić na Amazon:

<https://bit.ly/ModjeskaBook>

*

GALERIA

Kolekcja własna przedmiotów związanych z Heleną Modrzejewską, wieczór autorski w Galerii Ryszarda Drucha w Trenton, NJ, fot., Jacek Gwizdka

Kolekcja własna przedmiotów związanych z Heleną Modrzejewską, fot. Jacek Gwizdka

Kolekcja własna przedmiotów związanych z Heleną Modrzejewską, fot. Jacek Gwizdka

Porcelana Modjeska, kolekcja własna, fot. Jacek Gwizdka

MADE IN JAPAN

MODJESKA
U.S. DESIGN PAT.
APPLIED FOR

Talcums

Baby, Modjeska, Violet, Rose, Orange Blossom

Soft, velvety, and absorbent Larkin Talcum Powders bring comfort the year 'round. Cool and refreshing as body dusting powder. Compounded from the purest talcum and boric acid. Five odors to suit individual tastes.

Orange Blossom Talcum, perfumed with the fragrance of real Orange Blossoms, is especially recommended because of its exquisite odor. Larkin Baby Talcum is especially fine for babies' use. It has just a faint touch of delicate fragrance.

3-oz. sifter-top can,
with **25c PREMIUM**
Mailing weight 5 oz.

LARKIN CO INC BUFFALO, U.S.A.

LARKIN PRODUCTS TOILET PREPARATIONS

M. 30 1927 3

XIX wieczna reklama kosmetyków, kolekcja własna, fot. Jacek Gwizdka

Opakowania po kosmetykach Modjeska, kolekcja własna, fot. Jacek Gwizdka